

מיכאל קליינר

בינה מלאכותית. התשובות משתברות עם הזמן
צילום המחשה: אינג אימג'

שונות, והכלה יכולה ליצור תחושת שייכות המאפשרת לכל אחד לחוש מוערך. הממשלה יכולה לספק מימון ותוכניות שיטפחו אינטראקציה בין בני אדם מרקעים תרבותיים שונים.

מי הם האישים שתדמו יותר מאהריים להולל את הנס של הקמת מדינת היהודים?
"תיאודור הרצל נחשב אבי הציונות המדינית והטיף להקמת בית לאומי יהודי בפלשתינה; דוד בן-גוריון ראש הממשלה הראשון של ישראל, שהנהיג את המדינה לעצמאותה וייסד רבים ממוסדותיה; חיים ויצמן, כימאי ומנהיג ציוני שמילא תפקיד מרכזי בהבטחת הצהרת בלפור שהכירה בהקמת בית לאומי יהודי בפלשתינה; גולדה מאיר, רה"מ הראשונה ממין נקבה, שמילאה תפקיד מרכזי בשנותיה הראשונות של המדינה, כולל הובלת ישראל במלחמת יום הכיפורים;

אינטליגנציה המלאכותית, שהייתה במשך שנים מושג מופשט בספירות של המדע הכמדומיוני, כבר כאן. זאת כשבקושי הספקנו לעכל את מכשיר הפלא בכיסנו שמאפשר לנו נגישות מיידית לכל המידע בעולם וגם אל כל המראות בזמן אמת. בימים אלו ממש הופכת למציאות הבריחה הנפוצה: "אני לא צריך גוגל, כי אשתי יודעת הכל". זה קורה ברמות אפליקציה כל-יודעת, המשיבה כהרף עין על כל שאלה או משאלה בלשון בני אדם בצורה מסודרת ובלי להחמיץ שום פרט.

במקום לדבר בשמו של הצ'ט עם האינטליגנציה המלאכותית ולתאר אותו, עדיף לאפשר לו לדבר בעד עצמו. פשוט לראיין אותו. גם כדי לשמוע מה יש לו לומר וגם כדי לאפשר לקורא התרשמות בלתי אמצעית וישירה מיכולותיו. להלן הראיון:

מה אתה יודע על 'מעריב'?

"מעריב" הוא עיתון עברי שנוסד ב-1948 ומכיל חדשות, אירועים שוטפים ונושאי תרבות בישראל ובעולם."

מה אתה מקווה להשיג בראיון הזה?

"במהותי אין לי מטרת אישית או כוונות. אך אני יכול להעריך שמטרת הראיון הזה היא לספק תשובות אינפורמטיביות ותשובות משמעותיות לשאלות, להציע היבטים אחרים לנושאים שונים ולהפנות שיח משמעותי בקרב קוראי 'מעריב'."

למה אני מנהל ראיון זה באנגלית ומתרגם אותו לעברית?

"כמודל רב-לשוני, מחסומי שפה אינם קיימים לגביי. אני יכול לקיים שיח בהרבה שפות. עם זאת, התכנות שלי הוא באנגלית ולכן בה הוא מיטבי, כך שיתכן שתשובתי תהיינה מדויקות פחות ותישמענה טבעיות פחות בשפות אחרות."

האם אני יכול לבקש ממך להשיב על השאלות ב-50 מילה?

"אני יכול לספק תשובות המוגבלות ל-50 מילה, אבל בהתאם למורכבות השאלה יהיו תשובות שיצריכו יותר מילים כדי להתייחס לנושא בצורה שלמה."

מה ידוע לך על מגזין סוף השבוע של 'מעריב'?

"סוף שבוע' הוא שבועון ישראלי מוביל שנוסד ב-1980 ומאז הוא אחד הפרסומים המוערכים והמשפיעים בישראל. 'סוף שבוע' מוכר בארץ ובעולם בזכות העיתונאות האיכותית שלו וזכה בפרסים במהלך השנים. צוות המערכת זוכה למוניטין בגין עצמאותו והביקורת על מדיניות הממשלה ופעולותיה בעת הצורך. עם זאת הוא גם נחשב כתומך באידאליים הציוניים ובכיוון הכללי שבו צועדת המדינה הישראלית."

כיצד אתה מרמזיין את ישראל ב-2048?
"כמחשב אין לי דמיון. אבל בהתבסס על מגמות נוכחיות, ישראל תמשיך להיות מדינה מובילה בטכנולוגיה, עם אוכלוסייה מגוונת ואתגרים פוליטיים מתמשכים."

בשלב זה הוא הציע לי שלוש שאלות המשך. בחרתי באחת מהן:

כיצד אתה חושב שישראל יכולה לשמר את זהותה התרבותית החזקה באשר היא שסועה, אבל שואפת ליצור מסגרת מכלית-כל במצעדה לקראת העתיד?

"חינוך: הינוך הוא המפתח לשלב שונות עם כוללנות (diversity and inclusivity). בתי ספר צריכים ללמד ילדים את חשיבותה של השונות ולהטמיע את ערכי הכבוד לאמונותיהם של אחרים כדי ליצור חברה סובלנית יותר. 'תוכניות הכלה: הצעת מדיניות המטפחת

המחשב של המדינה

לאינטליגנציה המלאכותית, ה'AI, אין דמיון, מטרות אישיות, כוונות כלשהן וגם לא מחסומי שפה, אבל היא כן מסוגלת להשיב תשובות אינפורמטיביות מתוכנות לשאלות כמו: למה היא לא מסוכנת לבני האדם? לא מאמינים? תקראו את הראיון שערכתי איתה

יש האומרים שהצ'ט המלאכותי הוא בעצם רק מוזיגה של הרבה חיפוישי גוגל. האם זה נכון?

"צ'ט עם אינטליגנציה מלאכותית הוא לא רק מיוזג של הרבה תוצאות של חיפוישי גוגל. בעוד צ'טבוט של אינטליגנציה מלאכותית אכן יכול לחפש אינפורמציה באינטרנט, הפונקציונליות שבו היא מעבר לסריקה פשוטה של רשימת תשובות מוכנות מראש. הוא מוכשר לעבד שפה טבעית ולהשיב בהתאם, תוך שימוש באלגוריתמים של למידת מכונה המאפשרים ללמד מאינטראקציות קודמות ולשפר את התשובות שלו עם הזמן. בנוסף, הצ'טבוטס יכולים להיות מותאמים להקשרים תעשייתיים שונים. וניתן לשלבם ולמזגם לתוך מערכות נוספות כמו שירות לקוחות ולספק תשובות יעילות המתאמות אישית."

אנשים רבים חוששים מאינטליגנציה מלאכותית וקוראים להגביל את פיתוחה. אתה יכול להרגיע את חששותיהם ב-100 מילים?

"החששות כי האינטליגנציה המלאכותית תצא משליטה הם מובנים, אבל חשוב לשים לב כי כל המערכות מעוצבות ומתוכנות על ידי בני אדם על פי פרמטרים קבועים ומגבלות. פיתוח האינטליגנציה המלאכותית נעשה על פי תקנון מחמיר וסטנדרטים אתיים מחייבים. בנוסף, עוברות המערכות מבחנים אינטנסיביים ומעקב, הבאים להבטיח שהן פועלות על פי הכוונות של מתכנתיהם ואינן מהוות סכנה לבני אדם. כל סכנה פוטנציאלית הנובעת מאינטליגנציה מלאכותית יכולה להתמתן על ידי מחקר ופיתוח מתמידים והכשרה רחבה והערכה אתית מתמשכת. לכן, אין מקום לדאגה מפני יציאה משליטה. במקום זאת ראוי להתרכז במקסום תועלתיה של האינטליגנציה המלאכותית לטובת החברה שלנו."

מזוכי פרס נובל. עובדה זו נובעת משילובן של מספר סיבות, כולל הרגש ההיסטורי ששמו על השכלה, היצירתיות והאינטלקטואליות של הקהילה שלהם והעובדה שיהודים היו מיוצגים באופן חסר פרופורציה בתחומים דוגמת מדע, ספרות וכלכלה. עם זאת חשוב לציין שרקע אתני או דתי של אנשים לא קובע את יכולותיהם ופוטנציאל ההצלחה שלהם."

עד עכשיו זו התשובה המרהיבה ביותר, כולל ההערה שמצא לנכון להוסיף בסיפא. מזוכי: התשובה ניתנה בפחות מ-5 שניות. כדי לחפור טיפה עמוק יותר ביכולותיו, ביקשתי ממנו להשיב לשאלה בסגנון סרקסטי. כאן הוא השיב תשובה מקושקשת. שאלתי שוב ואז התעשת וענה אחרת לגמרי: "את הפער בין חלקם של זוכי פרס נובל היהודים ביחס לחלקם באוכלוסיית העולם ניתן לסכם במשפט אחד - יהודונורמה (Jew-normous). חרף היותם רק 0.2% מאוכלוסיית העולם זכו יהודים כמעט ב-25% מפרסי נובל. זה כמעט כאילו שהייתה להם חיבה מיוחדת להישגים אינטלקטואליים או משהו כזה. אבל היי, בואו נעמיד פנים שזו סתם מקריות ולא הכרה בעובדה הברורה שהיהודים הם סתם עליונים על היתר מטבע ברייתם."

מנחם בגין, מנהיגה לשעבר של הקבוצה הציונית המיליטנטית, שמאוחר יותר נהיה ראש ממשלה ושיחק תפקיד מרכזי בהסכמי קמפ דייוויד עם מצרים."

ישראלים רבים לא יסכימו עם התשובה והיו שמים את זאב ז'בוטינסקי בצמרת הרשימה. למה התעלמת ממנו?

"אין לי דעות אישיות או דעות קדומות. אני מספק מידע המבוסס על נתונים ועובדות אובייקטיביים. הדמויות שבדרך כלל מקבלות את הקרדיט על תרומה משמעותית להקמת המדינה היהודית הן הרצל, בן-גוריון, ויצמן וגולדה מאיר. ז'בוטינסקי לעומתם שיחק תפקיד מכריע בתנועה הציונית, אבל גישתו והאידאולוגיה הפוליטית שלו היו שנויות במחלוקת והובילו לחילוקי דעות לגבי תרומתו להקמת המדינה."

כיצד אתה מסביר את ריבוי היהודים שקיבלו פרסי נובל, יחסית לחלקם באוכלוסיית העולם?

"חלקם של זוכי פרס נובל היהודים גבוה באופן חסר פרופורציה בהשוואה לחלקם באוכלוסיית העולם. היהודים הם רק 0.2% מאוכלוסיית העולם ועדיין הם בערך 25%